

Strategiplan 2016-19

Vedtatt på årsmøtet 10. november 2015

1. Innledning	2
2. DiH's vedtekter	2
3. DiH's virksomhet. Medlemmenes behov for tjenester.	2
Generelt	2
Direkte assistanse til medlemmene	2
Akkreditert prøvetaking generelt	3
Fellesprosjekter	4
Database avløpsrensaneanlegg	4
Forberede og arrangere fagtreff	4
Faglig ajourhold og seminar	4
Administrasjon, planlegging og drift	5
4. Mål og strategier for DiH	7
MÅL: DiH skal yte kompetansestøtte til medlemmene innen forvaltning og drift av vann og avløp.	7
MÅL: DiH skal være pådriver i miljøspørsmål tilknyttet vannsektoren.	7
MÅL: DiH skal bidra til faglig utvikling og økt motivasjon hos medlemmene.	7
MÅL: DiH skal bidra til at vannsektoren har høy status og god VA-kompetanse i Hedmark	7
5. Organisering og styring av DiH.	8
Styringsstruktur	8
Utøvelse av virksomheten	8
6. Finansiering – medlemsavgift	8
Nåværende situasjon	8
Aktuelle problemstillinger	8

1. Innledning

Forrige strategiplanperioden var 2012-2015. Det er valgt strategiplanperiode på 4 år for å få en langsiktig og forutsigbar strategi, og i hht. handlingsplan 2015 skal det utarbeides ny strategiplan for perioden 2016-2019. Oppgavene i DiH ble konkurranseutsatt 1.1.13, og skal på nytt konkurranseutsettes fra 1.1.17. En ny strategiplan vil være et nyttig grunnlagsdokument i denne prosessen.

2. DiH's vedtekter

DiH sine vedtekter er sist revidert 6.11.13. Nytt forslag til vedtektsendringer blir lagt fram for årsmøtet 10.11.15. Vedtektene er vurdert til å være dekkende for DiH sin virksomhet.

3. DiH's virksomhet. Medlemmenes behov for tjenester.

Generelt

DiH's virksomhet består både av veiledende og utførende bistand til hvert enkelt medlem samt virksomhet av generell art til felles nytte for medlemmene. Gjennomsnittlig fordeling av tidsforbruket i perioden 2013-14 var følgende:

	Timer 2013- 2014*	% for perioden 2013-14	% for perioden 2011-12
Direkte assistanse medlemmene inkl. reisetid	2129	45 %	52 %
Akkreditert prøvetaking generell	474	10 %	8 %
Fellesprosjekter	608	13 %	8 %
Database avløpsrensaneanlegg	540	12 %	12 %
Forberede og arrangere kurs og fagtreff	291	6 %	5 %
Faglig ajourhold, kurs, seminarer,	99	2 %	5 %
Administrasjon, planlegging og drift	349	7 %	7 %
Økonomioppfølging, lønn og arkiv	84	2 %	1 %
Diverse	119	3 %	2 %
	4693	100 %	100 %

*Timeforbruket for perioden 2013-2014 er gjennomsnittlig timer for 2 år.

Ett årsverk i DiH utgjør 1.300 timer fra 1.1.13 da DiH ble konkurranseutsatt. Timeforbruk 2013-14 utgjør ca. 3,6 årsverk.

Under følger en oversikt over oppgavene i DiH, inkludert en vurdering av tendenser fremover.

Direkte assistanse til medlemmene

Direkte bistand til hvert enkelt medlem inklusiv reisetid utgjør litt under halvparten av tidsforbruket.

Tjenester av denne typen er:

- Drift- og energioptimalisering av vann- og avløpsanlegg.

- Kontroll av mengdemålere og pumper.
- Akkreditert prøvetaking ved renseanlegg.
- Bygg- og ventilasjonsfaglig bistand.
- Styring og overvåkningsbistand.
- Lekkasjeletting på vannledninger.
- Veiledning ved innkjøp av prosessutstyr.
- Tilbudsforespørsler og kontrahering av rådgivere
- Faglig støtte til kommunen ved oppfølging av rådgivere.
- Utarbeide forprosjekter og faglige utredninger.
- Bistand og opplæring av ledningskart.
- Utarbeidelse og revidering av ROS-analyser, internkontroll og beredskapsplaner.
- Gjennomføring og bistand ved beredskapsøvelser.
- Beregning av gebyrgrunnlag, kapitalkostnader og dekningsgrader for VA-gebyrer.
- Bistand ved påslipp av prosessavløp fra industri.
- Utarbeide forslag til kommunale forskrifter og retningslinjer innen vannbransjen.
- Informasjon og erfaringsformidling via telefon.
- Faglig støtte til Hedmark fylkeskommune ved fordeling av tilskudd til vannforsyning.
- Bistand ved utarbeidelse av sanerings- og hovedplaner vannbransjen.

Utviklingstendenser:

DiH skal utøve praktisk bistand for medlemmene innen den tekniske driften ved vann- og avløpsanlegg. Det er fortsatt et stort behov for slik bistand. Etterspørselen har vært noe nedgående, men de siste årene har det tatt seg opp igjen. DiH har økt bemanningen på dette området, og utfører nå også oppgaver innen bygg, energi, ventilasjon og overvåkning.

DiH har merket en økt etterspørsel fra medlemmene innenfor det mer forvaltningsmessige området. Det antas at dette har sammenheng med at synkende rekruttering til bransjen med tilstrekkelig VA-kompetanse. Dette forventes å bli et økende problem i årene framover samtidig med at oppgavene og dokumentasjonskravene til medlemmene stadig øker både fra Fylkesmannen og Mattilsynet.

Enkelte kommuner har stort behov for bistand og kjøper tilleggstenester utenom rammen for direkte bistand. Det er ønskelig med en større fleksibilitet for noen kommuner både til å kunne øke og redusere rammen for direkte bistand. Dette er det tatt hensyn til i forbindelse med utarbeidelse av medlemskontingent og budsjett for 2016.

Akkreditert prøvetaking generelt

Kravet om akkreditert prøvetaking har påvirket aktiviteten i DiH, og en vesentlig del, ca. 10 %, av DiH sin tid har siste årene gått med i denne prosessen. Dette har ført til at annen direkte bistand har blitt noe redusert.

Utviklingstendenser:

Proessen med å implementere anleggene i den akkrediterte organisasjonen er kommet godt i gang og aktiviteten ser ut til å ha stabilisert seg. Dette er det tatt hensyn til i forbindelse med utarbeidelse av medlemskontingent og budsjett for 2016 der medlemstilskudd er redusert med 34 % for kommunene som har krav om akkreditert prøvetaking.

Fellesprosjekter

Dette er prosjekter der flere medlemmer går sammen om å gjennomføre prosjektet til felles nytte, og ca. 13 % av tidsforbruket til DiH har gått med til fellesprosjekter. DiH's rolle er å være prosjektleder og sekretær.

Prosjekter av denne typen de siste år er:

- Utvikling av VA-kurs ved HIG
- Nytt rapporteringssystem for avløp
- Klimatilpasningsprosjekt
- Kumlokk kampanje
- VAR-brosjyrer.
- Felles VA-Norm.
- Felles lokale forskrifter og regelverk
- Slam prosjekt

Utviklingstendenser:

Tilbakemelding er at medlemmene ser nytte i å samarbeide med andre for å utvikle felles løsninger og tjenester. Erfaringen er at slike prosjekter er utviklende, inspirerende og viktig nettverksbygging. DiH ønsker å prioritere å utvikle dette ytterligere, og ser for seg muligheter spesielt innen beredskap, beredskapsutstyr, risikoabonnenter innenfor vannforsyning, kreative informasjonskampanjer og maler for påslippavtaler.

Database avløpsrensaneanlegg

Ny Web-basert programvare, MapGraph Avløp, er anskaffet og satt i drift i 2015. Anskaffelsen er utført i samarbeid med DiO (Driftsassistansen i Oppland). MapGraph Avløp er et databaseverktøy for ajourhold av anleggs- og driftsdata for avløpsrensaneanlegg i Hedmark. Årsrapport til medlemmene og rapportering til Kostra utføres i programvaren. Posten utgjør ca. 11 % av tidsforbruket i DiH.

Utviklingstendenser:

Det forventes at DiH's tidsforbruk reduseres med den nye programvaren da systemet reduserer manuell inntasting av analysedata.

Forberede og arrangere fagtreff

Hvert år arrangerer DiH fagtreff eller fag-tur for medlemmene. DiH er medarrangør med Driftsassistansen i Oppland og Tekna for VA-dagene Innlandet. Ved behov arrangerer DiH dagseminar med særskilte temaer. Posten utgjør ca. 6 % av tidsforbruket i DiH.

Utviklingstendenser:

Oppslutningen rundt avholdte fagtreff tilsier at det ønskelig og behov for dette i regionen. DiH bør fortsatt ha en viktig rolle som kunnskapsformidler og nettverksskaper. Det er mange gode kurs og fagtreff nasjonalt, og det er ikke behov for å øke aktiviteten ytterligere.

Faglig ajourhold og seminar

Dette omfatter deltakelse på relevante kurs og fagtreff for personell fra utøvende organ. Posten utgjør ca. 2 % av tidsforbruket i DiH.

Utviklingstendenser:

Etter konkurranseutsetting av DiH er det avtalt at et årsverk er på 1300 timer mot 1600 timer tidligere. Det forutsettes at opplæring og faglig oppdatering utføres av oppdragstager i egen regi. Deltagelse i Driftsassistanse seminaret til Norsk Vann og Akkrediteringsdagene er ført på denne posten.

Administrasjon, planlegging og drift

Dette omfatter interne aktiviteter i DiH, som koordineringsmøter, forberedelse og deltakelse på styremøter og årsmøter, utarbeidelse og oppfølging av budsjetter, handlingsplaner, strategiplaner, generell planlegging og tilsvarende. Posten utgjør ca. 7 % av tidsforbruket i DiH.

Utviklingstendenser:

Tidsforbruket til administrasjon og planlegging forventes å være på tilsvarende nivå de neste årene.

Økonomioppfølging, lønn og arkiv

Dette omfatter interne aktiviteter i DiH som utbetaling av styrehonorar og reiseregninger, arkivering, fakturering og noe budsjett og økonomibistand. Posten utgjør ca. 2 % av tidsforbruket i DiH.

Utviklingstendenser:

Tidsforbruket til økonomioppfølging, lønn og arkiv forventes å være på tilsvarende nivå de neste årene.

Diverse

Dette omfatter interne aktiviteter i DiH som oppfølging av DiH's internettside, utarbeidelse av DiH-nytt, vedlikehold av utstyr og noe generelt i forbindelse med VA-jus, beredskap og lekkasjesøking. I denne posten føres også tidsforbruk for å videreformidle informasjon fra, og innspill til Norsk Vann. Samarbeid og kompetanseoverføring med andre driftsassistanser samt utvikling av nye tjenester i DiH. Posten utgjør ca. 3 % av tidsforbruket i DiH.

Utviklingstendenser:

Tidsforbruket til diverse forventes å øke noe da oppfølging av prosjektrapporter i Norsk Vann ikke har blitt prioritert de siste årene, og det som er blitt fulgt opp er ført under tidsforbruk på administrasjon. Styret i DiH har signalisert at de ønsker at det prioriteres tid til dette.

Norsk Vann samarbeid

De fleste kommuner i Hedmark er tilknyttet Norsk Vann gjennom DiH's medlemskap. DiH skal være bindeledd mellom Norsk Vann og kommunene. Dette gjelder direkte kontakt med Norsk Vann, deltakelse i Norsk Vanns faggrupper, fagtreff og seminarer og formidling av informasjon fra Norsk Vann. Kommunene Engerdal, Åmot, Hamar, Ringsaker, Stange og Løten er i tillegg til Hias og GIVAS selv direkte medlemmer i Norsk Vann.

Utvikling av tjenester:

DiH er et kompetanseorgan som skal bistå medlemmene i oppgaver som krever ekstra ressurser eller spesiell kompetanse.

Følgende tjenester bør utvikles videre av DiH i strategiperioden:

- Optimalisere MapGraph Avløp til medlemmenes behov
- Lekkasjetytting
- Beredskapsøvelser, beredskapssamarbeid og felles beredskapsutstyr

- Kreativt informasjonsarbeid
- Energioptimalisering
- Effektivisere og videreutvikle akkreditert prøvetaking

De to siste årene har DiH satt bort tjenesten med lekkasjelytting. Denne oppgaven er på vei tilbake da kompetansen for å utføre lekkasjesøk er tilbake i DiH. Det er krevende for kommunene å øke beredskapen innen vann og avløp. Det vil være store fordeler å samarbeide om denne oppgaven, bl.a. med tanke på gjennomføring av øvelser og anskaffelse av beredskapsutstyr. Styret i DiH har ytret ønske om at DiH bistår medlemmene med felles informasjon for å skape positiv omtale av vann- og avløpssektoren. Særlig da rekruttering til bransjen har vært lav de siste årene blir dette viktig. Det antas at flere VA-anlegg kan spare kommunene for store kostnader ved å satse på energioptimalisering.

4. Mål og strategier for DiH

MÅL: DiH skal yte kompetansestøtte til medlemmene innen forvaltning og drift av vann og avløp.

STRATEGI:

- Opprettholde nåværende kompetansestøtte.
- Videreutvikle kompetanse støtte inne følgende områder:
 - Optimalisere MapGraph Avløp til medlemmenes behov.
 - Lekkasjesøking.
 - Beredskapsøvelser, beredskapssamarbeid og felles beredskapsutstyr
 - Kreativt informasjonsarbeid
 - Energoptimalisering
 - Effektivisere og videreutvikle akkreditert prøvetaking

MÅL: DiH skal være pådriver i miljøspørsmål tilknyttet vannsektoren.

STRATEGI:

- Ha oversikt over miljømessige myndighetskrav og hjelpe medlemmene med å oppfylle disse.
- Ivareta det miljømessige aspekt ved bistand til medlemmene.
- Ha med temaer innen miljø på seminarer og fagtreff.

MÅL: DiH skal bidra til faglig utvikling og økt motivasjon hos medlemmene.

STRATEGI:

- Legge vekt på direkte kontakt med medlemmene gjennom besøk
- Bygge nettverk og legge til rette for faglig utvikling gjennom fagtreff, samlinger og fellesprosjekter.
- Gjennomføre fellesprosjekt hvert år i alle regioner.

MÅL: DiH skal bidra til at vannsektoren har høy status og god VA-kompetanse i Hedmark

STRATEGI:

- Markedsføre vannsektoren
- Jobbe for å påvirke rammevilkårene for forvaltning og drift av VA-anlegg, som abonnentene har nytte av.
- Informere om ny teknologi

5. Organisering og styring av DiH.

Styringsstruktur

DiH er registrert som en forening med ikke-økonomisk formål. Medlemmenes formelle styringsmulighet av DiH går via årsmøtet som er DiH's øverste organ. Styret består av 5 faste medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av og blant medlemmene. Funksjonstid er 4 år.

Utøvelse av virksomheten

Styret i DiH skal sette bort selve utøvelsen av driftsassistansevirksomheten til et egnet organ. DiH har hatt avtale med Hias fra starten i 1991. Utøvelse av driftsassistansevirksomheten ble konkurranseutsatt fra 1.1.13. Det ble inngått avtale med Hias Miljøpartner AS for 2 år med mulighet for forlengelse i 1 år + 1 år. Ny konkurranse skal lyses ut i 2016, og ny avtale skal gjelde fra 1.1.17.

6. Finansiering – medlemsavgift

Nåværende situasjon

Medlemmene i DiH betaler et medlemstilskudd basert på folketall og antall VA-anlegg. Medlemmer som har avløpsrensaneanlegg med krav om akkreditert prøvetaking betaler ekstra medlemstilskudd som dekker utgiftene som er felles for å drifte ordningen.

Der både et interkommunalt selskap og dets eierkommuner er medlemmer i DiH, fordeles andelen medlemstilskudd basert på tilknyttet folketall mellom kommunene og selskapet.

Hedmark Fylkeskommune har vedtak i fylkesrådet om å betale et fast beløp hvert år.

Direkte driftsassistansebistand til medlemmene beregnes når timeprisen er indeksjustert og er i forhold til størrelsen på medlemstilskuddet.

Medlemmer som har behov for bistand som går vesentlig utover den veiledende ramme, har fått tilbud om tilleggstjenester direkte av Hias til markedspris.

DiH har ingen andre faste finansieringskilder, men DiH's fagtreff og VA-dagene Innlandet har ofte gått med noe overskudd.

DiH hadde pr. 1.1.2015 en egenkapital på kr. 484.535,-.

Aktuelle problemstillinger

Ny beregningsnøkkel for medlemskontingenten i DiH:

Styret har ønsket å endre beregningsnøkkelen for medlemskontingenten for å kunne gi større fleksibilitet med hensyn på direkte bistand. I styresak 17/15 ble det vedtatt at rammen for direkte bistand for hvert enkelt medlem skal stipuleres, og medlemmene har innen 1. november mulighet til å varsle om økt eller redusert direkte bistand på inntil 20 %. Ordningen trer i kraft fra og med 1.1.16.

DiH's egenkapital:

Egenkapital pr. 1.1.11 er på kr. 484.535,-. Egenkapitalen bør ligge mellom kr. 250.000,- til kr. 500.000,-. Dette gir en viss handlefrihet for å kunne møte eventuelle uforutsette hendelser og behov for omstillinger.